

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, kedd 1909. augusztus 3.

171. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda teleonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A szárnyaszegett Magyarország.

A világ széles országútján örületes és mégis nagyszerű versenyben rohannak előre a hatalmas nemzetek. Az elsőségért veteksznek, izzanak, forrnak. A kultúra, a haladás, a fejlődés legmagasabb csúcsára akarnak eljutni. A gyönyörű küzdelemben nem ismerő száguldásban legázolják azt, aki föltartóztatni próbálná őket. De jaj annak is, aki lemarad, kidül a sorból. Az visszaesik a feledésbe, a multba. Talán el is pusztul anélkül, hogy valaki segítené rajta. A háboru nem humánus. Ott mindenki csak magával törődik. Akik lebukik lováról, azon a többi keresztülgázol s vágat előre a győzelmes cél felé.

Az evolúció minden újabb állomásánál egetverő diadalordítás reszketteti meg az öregedő földet. Most is visszhangzik minden attól az örömujjongástól, amelylyel a népek Bleriot sikerét fogadják. Megvan az első tökéletesen irányítható repülőgép!

A nagy francia nemzeté a pálma. — De az irigykedést lebirja a bámulat és a hódolat a nagy emberi lángelme előtt, amely hatalmába kerítette a legtávolabb ellentálló elemet, a levegőt, amely romba döntötte a határokat, a nemzet és nemzet közti korlátokat s minden utópisztikus teoriánál különben és grandiozábban megvalósította a nemzetköziséget.

Ebben az impozáns, szinte emberfölötti érzésben egyesül most a francia, német, az angol, a japán, a yankee. Ünneplik a modern szellem nagy hőroszát, de szinte csak — egy percig. Azután mindegyik ismét megindul egy újabb ettappe felé. Kezdődik elülről a dicsőséges munka, a káprázatos verseny.

A világ széles országútja mellett, amely a beláthatatlan jövő felé vezet ott gubbaszt szomoruan, elhagyottan, szárnyaszegett-árván egy tépett tollu szürke madár. A turul. Valamikor büszke, pompás madár volt. Gyorsabban és biztosabban repült akár az osztrák kétféjú, vagy a német egyféjú sas. Talán még a gall kakas is, amely pedig mindenha az emberi szabadság hajnalhasadását jelezte, féltékenyen bámult utána, amikor ott keringett szédületes magasságban, erőteljes szárnyacsapkodással. Ám ez rég volt, nagyon rég. Azóta a szegény turul rab madár. Fényes tollazatát megtépázták, szárnyait lemetszették s féltő gonddal őrzik, nehogy valamiképpen újra megnőjjenek. Hol van Bocskay, Rákóczi, Kossuth népe? Miért türi ezt az irtózatot megalázást? Miért nem üt szét ellenségei között, akik meg akarják őt fosztani jövőjétől.

Az ifju-törökök és a baktiárok századok zsarnoki jármát szívós harcok árán lerázták az ozmán és a perzsa birodalomról. A legszebb kelet apró, fürge, metszett szemű és élénk eszű fiait, a japánok hihetlenül erős akarattal és kitartással visszaszorították a muszka őriást, hogy

fejlődésüknek utját ne állhassa. Csak minálunk látjuk azt a rettenetes hanyatlást, a kétségbeejtő elernyedést, mintha már minden lendületre képtelenek volnánk, mintha minden izmunk elsorvadt volna.

Vérvesszeségünk — mint a kivándorlási statisztika bizonyítja — érvöl-évre mindjobban megbénítja az országot. A munka, az ipar, a kereskedelem stagnál. Kulturánk vizenyős és reakciós. Szociális haladás . . . hát ilyen is van itten? Mintha ezen a nemzetben valami borzasztó átok, a turini átok ülne, amely elzsiszbasztja a dologbíró karokat.

Síralmas, gyászos tudat ez. Talán még nincs késő, hozzuk helyre sietve, amit elmulasztottunk. Rázzuk le a nyakunkról a jármot, tépjük le a maradiság békóját, törjük össze a közjogi láncokat. Ha keresni fogjuk, meg is találjuk majd a lelki fölszabadulást. És akkor lássunk munkához. Görnyedjünk, verejtékezzünk, tegyünk éjt rappallá, érijük utol a nagy nemzeteket a világ széles országútján. A magyarországnak ott van a helye ebben a versenyben.

Tehetsége, ereje, gazdasága, amik most kiaknázatlanul hevernek, há érvényesülhetnek, jogot adnak nekik erre. Véget kell vetni ennek az elsomorító állapotnak, hogy Bleriot, ha aeroplánján véletlenül idevetődne, ne higgye, hogy visszarepült a középkorba.

UJDONSÁGOK.

— Az általános ipartestület ülése. Az általános ipartestület ma hétfőn este 8.30 órakor igazgatósági ülést tart.

— Uj ügyvéd. Friedrich-Adelsfeld Antal dr. ügyvédi ügyvédi irodáját a Via Porto 2. szám alatti házban ma megnyitotta. Ezzel a Fiumében működő ügyvédek száma huszonháromra emelkedett.

— Kinevezés. A fiumei és a magyarhorvát tengerparti kormányzó, mint a tengerészeti hatóság elnöke, Ivancics Imre tart. I. oszt. tengerészt, Matkovics Ferenc tart. IV. oszt. tengerészt, Benzia Simon tart. IV. oszt. tengerészt és Baffo János tart. haditengerészeti altisztet révszolgákká, Vojvodics Miklós kormányzósági hivatalszolgát a portási szolgálattal megbízott szolgává nevezte ki.

— Uj szálloda Fiumében. Október 1-én nyílik meg a Corsia Deákon épült Rusich-házban a „Bristol” szálloda, amelyben 70 szoba lesz. A kávéházzal és vendéglővel egybekötött uj szálloda bérletét és kezelését Forster Konrad budapesti vendéglős vette át.

— Csalás pincérszerződtetéssel. Megirtuk, hogy Cowie Károly a rendőrség kivándorlási detektívje, a rendőrségre kísértette Medritzer Ferenc dánországi helynéküli tengerészkapitányt, mert a Carpathia kivándorlási gőzösre egy pincért akart szerződni ötven korona jutalomért. A vizsgálat Medritzer ügyében

megindult s a feljelentés alapján a rendőrség kihallgatta Medritzer Ferenc hosszujáratu, jelenleg hely nélküli tengerészkapitányt, aki beismerte, hogy tényleg husz koronát kért közbenjárásáért Hirsch Gyulától, aki ellenben ötvenat ígért, hogyha sikerül őt a Carpathian pincérnek alkalmaztatni. Azonban mint dán alattvaló nem tudta, hogy Magyarországon nem szabad magánembereknek a Cunard hajok részére pincér közvetítéssel foglalkozni. Kihallgatta a rendőrség még Marosi Antalt, az Amerika kocsmá szolgáját, Singer Imre budapesti villamos szerelőt, aki Hirsch társaságában volt, végül Hirsch Gyula budapesti műszaki tisztviselőt is, akit pincérnek kellett volna alkalmazni. A rendőrbíróság a pincérszerzőtetés ügyében vasárnap tartotta meg a tárgyalást s Medritzer Ferenc tengerészkapitányt tíz napi fogházra átváltoztatható 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

— Rendőrségi titkár. Derencin Xavér rendőrfőkapitány, mióta állását elfoglalta, oda-törekszik, hogy a város közbiztonsági viszonyait megjavítsa és a rendőrség tekintélyét helyreállítsa. Fáradozását eddig siker koronázta, mert a rendőrség pártatlan működése ellen az utóbbi hónapokban kifogás nem merült fel. Derencin a megszorított munkakörre való tekintettel kénytelen volt maga mellé titkárt is venni, mely bizalmi állás teendőit Beusterien Henrik rendőrtisztet látja el.

— Az uj mértékhitelítési törvény és a kereskedők. Az uj mértékhitelítési törvény tudvalevőleg ugy intézkedik, hogy a jövő évi január elsejétől kezdve a kereskedők csakis magyar hitelítéssel ellátott mérlegeket és sulyokat árusíthatnak s érzékeny büntetéssel fogja sújtani azokat a kereskedőket, akik osztrák hitelítéssel ellátott mérlegeket és sulyokat tartanak raktáron. Az uj törvény imperatív rendelkezése közelről érinti azokat e kereskedőket, akik a határszéli városban osztrák alattvaló vevőket is kiszolgálhatnak. Különösen a fiumei kereskedőket károsítja a tilalom, mert a fiumei kereskedőket abbáziai, lovranaei s más isztriai sőt dalmáciai, vegliai és cherso szigeti vevők is felkeresik, akik, minthogy osztrák alattvalók, a magyar hitelítési mérlegeket és sulyokat nem használhatják, hanem kénytelenek lesznek a fiumei kereskedőknél vásárolt mérlegeket és sulyokat valamelyik legközelebbi osztrák mértékhitelítő hivatalnál felülvizsgáltatni és hitelesíttetni. Az osztrák vásárlók azonban, mihelyt megtudják, hogy a Fiumében vásárolt mérlegeket és sulyokat osztrák mértékhitelítő hivataloknál is tartoznak újból hitelesíttetni, a fiumei beszerzési forrásokat elkerülik, mert egy mérleghitelesítésért nem szereznek maguknak felesleges járást-kelest, hanem mérleg szükségletükről valamelyik nagyobb osztrák helységben vagy városban fognak gondoskodni. A fiumei kereskedők tehát, akik különben is sulyos adótehert viselnek, elvesztik vevőiknek

egy tekintélyes kontingensét. Van azonban még egy következménye ennek. Azok, akik mérlegeiket ezentul kénytelenek lesznek osztrák területen beszerezni, más egyéb szükségletükről is ugyanott fognak gondoskodni s így a mérték-hitelesítési törvény helytelen intézkedése nemcsak a fiumei vaskereskedőket, hanem általában az összes fiumei kereskedőket károsítja meg. Természetesen a károsodásból nemcsak a fiumei, hanem az összes határszéli kereskedőknek kijut s azért szükséges, hogy az új mérték-hitelesítési törvény sérelmes intézkedéseit még idejekorán megváltoztassák. Ugy értesülünk egyébiránt, hogy a fiumei vaskereskedők legközelebb memorandummal fordulnak az illetékes minisztériumhoz érdekeik, de általában a fiumei kereskedők érdekeinek megvédése céljából.

— **Rablás és erkölcstelen merénylet.** A rendőrség, mint jelentették, letartóztatta Milinovich Ferenc 17 éves suhancot, aki Sklepich Jánosné 23 éves asszonyt két társával megtámadta, kirabolta és erkölcstelen merényletet követett el ellene ezenkívül pedig, a „Nuova Mária“ olasz vitorlás kapitányának kabinjából is nagyértékű tárgyakat lopott el. A rendőrség most letartóztatta Milinovich büntársát Anich Antal 18 éves zárai illetőségű suhancot is. A szembesítésnél Sklepichné azonnal ráismert Anichra mint támadójának büntársára.

— **Éjjeli csendháborításért.** A rendőrség Blasiza Károly és Giurecin Jánost, a Mária Valeria osztrák Lloyd gőzös fűtőit, továbbá Cosca Jánost, a Stabilitamento Lazzaro kazánkezelőjét 2—2 korona végül Miletah Toma sklenovicei napszámot 5 korona pénzbüntetésre ítélte éjjeli csendháborításért.

— **Kiránduló papok.** A „Dániel Ernő“ gőzös ma reggel háromnegyed 8 órakor Raguzába indult 540 kiránduló pappal.

— **Nem lesz általános bányásztrájk Angliában.** Az angol bányamunkások sztrájkja, amely az angol királyság bányauzemét nagy veszedelemmel fenyegette — elmarad. A bányamunkások azért akartak sztrájkolni, mert a skót bányatulajdonosok nem voltak hajlandók munkásaiknak hat shilling bérminimumot fizetni. A munkásszervezetek által rendezett népszavazás a sztrájk mellett döntött, időközben azonban a skót bányakerületekben az a megállapodás jött létre, mely szerint a munkások minimális napszáma a következő három évben hat shilling, így aztán az angol bányamunkások elálltak a sztrájkjától. A munkások megbízottai követeléseik győzelmének tekintik ezt a megállapodást.

— **A Danubius hajógyár terjeszkedése.** A P. H. írja: A Danubius hajógyár részvényei pár nap óta jelentékenyen emelkedtek, aminek, értesülésünk szerint, az az oka, hogy a kereskedelmi miniszter elrendelte a buccari-portorei vasutvonal nyomjelzési munkálatainak megkezdését. A vonal hossza körülbelül tizenegy kilométer és fontossága abban van, hogy a Danubiusnak Portorén épülő nagy hajógyára ezáltal közvetlen vasúti összeköttetést nyer a magyar államvasút hálózatával és a magyarországi termelői helyekkel. A hajógyár hivatalosan van arra, hogy első sorban a haditengerészet szükségletét elégítse ki, másodsorban pedig arra, hogy a kereskedelmi hajózási munkák szolgálatára szolgáló járműveket hazai anyagból megfelelő áron állítsa ki. A hajógyárban szükséges hazai anyagokat tudniillik eddig vasúton szállították Fiuméba, ahol aztán kisebb hajókra kellett átrakni és Portoréba vinni, ahol újra ki kellett rakni őket. Ez az eljárás nagyban megnehezítette a hazai anyagok felhasználását, míg a buccari-portorei vasutvonal most ezen a bajon eredményesen fog segíteni. Természetesen figyelembe kell még venni mindezek mellett azt is, hogy a portorei hajógyár nagyszabású üzemtervei elől ily módon az utolsó számbavehető akadály is elhárult.

— **Részeg kocsis.** Calcich József 45 éves moschenizzei kocsis tegnap délután a Corsia Deákon Cantrida felé haladt butorral megrakott kocsiával. Egyik kocsmában azonban becsipett s csakhamar elaludt a bakon, úgyhogy a lovak minden ellenőrzés nélkül mentek. A rendőr azonban felköltötte Calcichot s a rendőrségre kísérte, ahol megindította elene az eljárást.

— **A rendőr megsértéséért.** Klein János 32 éves napszámos tegnap részeg állapotban nagy botrányt csinált. A szolgálatot teljesítő rendőr csendre intette őt, Klein azonban sértegetni kezdte a kötelességét teljesítő rendőrt. A rendőrbíró ma Klein Jánost tíz korona pénzbüntetésre átváltoztatható egy napi elzárásra ítélte.

— **Fe'jelentett kereskedők.** Klein Artur cementraktárost és Odemann Mihály gyümölcsöst fe'jelentették, mert áruikkal elfoglalták a járdát a szabad közlekedést akadályozva.

— **Vizbefult munkások.** Szombaton este 9 órakor a trieszti San Carlo molóról egy három munkással megterhelt csónak indult ki a tengerre. A csónakban ültek Bisiack Lőrinc és Buda Ferenc munkások Gustin nevű társukkal, kik mindhárman az Eisländer és Társa trieszti olajcégnek voltak alkalmazva. Több száz méternyire a rakparttól egy hirtelen szélroham felborította a csónakot. Gustin és a felborult csónakot a Metkovich Lloyd-gőzös egy mentőcsónaka kivontatta a szárazföldre, a másik két munkás, Buda és Bisiack azonban a vízbe fulltak.

— **Letartóztatott szélhámosnő.** Milicich Anna szélhámosnőt, akit, mint jelentették is, s rendőrség több napi elzárásra és kitiltásra ítélte, mert szélhámoskodott, tegnap újból egy napi fogházra ítélte, mert a kitiltás ellenére visszatért a városba.

— **725.000 bevándorló.** A washingtoni bevándorlási hivatal minden év július első felében közzéteszi az elmúlt év bevándorlási adatait, amelyek minden év július 1-éig terjedő adatokat ölelik fel. Az elmúlt év érdekes adatait, amelyek szerint Magyarország a harmadik helyen áll az Amerikába vándorló nemzetiségek sorában, itt közöljük:

Az elmúlt év folyamán 724,756 bevándorló érkezett Amerikába, akik közül a tulajdonképpeni bevándorlók száma 564,743-ra rug, amely számból 393,682 a férfiakra és 170,791 a nőkre esik. A különféle nemzetiségek között ez a szám a következőképpen oszlik meg:

Olasz 166.115, orosz 98.834, magyar 84.014, osztrák 74.645, német 22.908, angol 22.340, ájris 17.310, svéd 9.804, norvég 9.374 török 8.352, francia 6.131, dán 3.807.

Ez a kis táblázat igazolása annak, hogy a magyarországi bevándorlás — bár a számszerű adatok szerint a harmadik helyet foglalja a sorrendben, mégis az első helyen áll tulajdonképpen, mert a sorrendben előtte lévő Oroszországnak hatszor, Olaszországnak pedig kétszer ennyi lakosa van, mint Magyarországnak; tehát a szóbanforgó országok nemzetiségi elvesztése korántsem akkora, mint Magyarországnak.

A magyarországi bevándorlás szomorú képének némileg megnyugtatóbb színezetet ad az a körülmény, hogy a 84,014 magyarországi bevándorló közül a fajmagyarok száma 27,450, őket követik a tótok: 21,231-en, a németek 7314-en, a románok 6393-en, a horvátok és szerbek 4937-en, míg a fennmaradó szám megoszlak a ruthének, kisorosok, szászok, bunyevácok, bolgárok és sokácok között. Az összes európai bevándorlók 11.221,289 dollárt hoztak magokkal, amely összegből a németekre 1.770,795 dollár, a magyarokra 374,284 dollár, a tótokra pedig 301,619 dollár esik. A bevándorlók közül 102,614 egyén már előzőleg is volt Amerikában. 62,369 bevándorló még nem érte el a 14-ik élet, 491,084 a 14 és 44-ik év között van, míg 44 évnél idősebb 27,169 bevándorló volt. Saját maga fizette meg a jegyét 421,685, míg 153,239 egyénért rokonok fizették meg a hajójegyét. A rokonokhoz 465,407, ismerősökhöz 04,951 bevándorló utazott, míg ellenben 20.258 jövevénynek senkije sem volt Amerikában.

— **Tolvaj alkalmazott.** A rendőrségen megjelent egy vásárcsarnoki kereskedő, aki előadta, hogy körülbelül egy hónapja megbizta Colletich Antalt, hogy egy tányért, fél szalámit s egy boritékban elhelyezett 50 koronát vigye lakására, Colletich azonban a megbízás teljesítése helyett megszökött. A rendőrségnek végre mégis sikerült Colletichot letartóztatni, aki elmondta, hogy mikor a kereskedő megbízását el akarta végezni a Piazza Danten haladva egy narancshéjon elcsuszott, elesett s a tányért elverte, az 50 koronát pedig a szél vitte el. A fél

szalámit pedig, hogy most már semmi se maradjon, megette. A rendőrség azonban megállapította, hogy Colletich előadásából egy szó sem igaz.

— **A sétálók támadója.** Bellich János 36 éves fiumei napszámos tegnap délután részegen botorkált a Corson s a járókelőket megtámadta és sértegette őket. A rendőrbíró a nyughatatlan embert két napi elzárásra ítélte.

— **Az éjjeli nyugalom érdekében.** A rendőrbíró Segnan Ferenc 52 éves fiumei munkást, aki részegen orditozott a késő éjjeli órákban, két napi elzárással büntetette meg az éjjeli nyugalom megzavarásáért.

— **Állatkinzásért.** Simich János fiumei szállító tegnap délután a Via Clotilde Superioren nagy népcsődületet okozott. Lovai nem tudták a tulterhelt kocsit huzni s ezért ő össze-vissza verte a lovakat. Simich ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Az új amerikai tarifa.** Washingtonból jelentik: A képviselőház elnöke holnap törvényjavaslatot nyújt be a háznak; amelynek célja, hogy a szenátus és a képviselőház egyesült bizottságát felhatalmazza, hogy a cipőkre és bőrkészítményekre megállapított vámokat mérsékelje. Taft ma kijelentette, hogy a tarifatorvényvel ennek mai alakjában meg van elégedve és az abban megállapított vámtételeket kész aláírni és megvédelmezni.

— **Kivitelünk Bulgáriába.** Bulgáriának árubehozatala az utolsó években jelentékenyen emelkedett s meglepéssel konstatalható, hogy e behozatalban Magyarországnak és Ausztriának igen nagy része van. A hivatalos statisztika kimutatásai szerint Magyarország és Ausztria a behozatali államok között már évek óta az első helyen áll, de ezek az adatok amellet is tanuskodnak, hogy a mi behozatalunk még sem a' arányban a kedvező földrajzi fekvésünkkel és a többi államok behozatalának emelkedésével. Iparosainknak és kiviteli cégeinknek személyesen meg kell látogatniok a bolgár piacokat vagy legalább is szakértő megbízottakat kell kiküldeniök, akik az ottani nyelvet ismerik és az üzletet buzgalommal fejlesztik. Igen előnyös volna, ha az illető utazó kereskedők konzulátusunkat is felkeresnék, egyrészt avégből, hogy magukat informálják, másrészt azért, hogy a konzulátusnak is felvilágosításokkal szolgáljanak az egyes kiviteli cégek speciális érdekeiről. Ez a legkritikább esetben történik meg. Igaz ugyan, hogy a konzulátust évről-évre többen keresik meg információk végett és egyéb felvilágosításokért, hanem azért mégis igen gyakran megtörténik még, hogy hazai kereskedőink a konzulátus megkerdezése nélkül lép összeköttetésbe az ottani vevővel és nem ritkán nem egészen kifogástalan elemek kezébe jut. Feltétlenül szükséges tehát az üzleti információt minden ügylet megkötés előtt beszerezni.

— **Abbazia vendégei.** A szomszédos Abbazia fürdő- és üdülőhelyet január elsejétől július 28-áig összesen 23,678 fürdővendég látogatta meg. Július 21-étől 28-áig a vendégek száma 1408-al szaporodott. A július 28-án ott üdülők száma 4834 volt.

— **A kikötőből.** Augusztus 2. Érkezett: „Dalmazia“ osztrák gőzös Triesztből üresen; „Adria“ magyar gőzös Marseilleből 120 tonna vegyes áruval; „Salzburg“ osztrák gőzös Smyrnából 500 üres hordóval és 93 zsák paprikával; „Intrepido“ olasz gőzös Ravennából üresen; „Filiseia“ görög vitorlás Barlettából üresen.

— **A Lidóra utazók figyelmébe ajánljuk a Carraro testvérek, tulajdonát képező remek új Splendide-szállót (Villa Principessa Giovanna). A teljesen modern berendezéssel a legjutányosabb árak vannak egybekötve.**

„A Tengerpart“ előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 24 korona
Fél évre . . . . . 12 „
Negyedévre . . . . . 6 „
Egy óra . . . . . 2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

szerkesztősége és kiadóhivatala.
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Távirat ◀▶ Telefon.

Baross Gábor emléke.

BUDAPEST, aug. 2. Tegnap volt a huszadik évfordulója annak, hogy néhai Baross Gábor kereskedelmi miniszter a máv. vonalain megalkotta a zóna rendszerű tarifát. Az évforduló alkalmából a kereskedelmi miniszterium és az államvasutak igazgatóságának küldöttsége felkereste Baross Gábornak a keleti pályaudvar előtt álló szobrát, amelyet megkoszorúztak. A minisztérium nevében Szerényi József államtitkár hatalmas babérkoszorút helyezett a szobor talapzatára. A koszoru szalagján a következő felírás van: „A zónatarifa nagyevű megalkotója emlékének. A kereskedelmi minisztérium.” Az államvasutak koszorúját Marx János elnökgazgatóhelyettes tette le.

A szepesiek kongresszusa.

IGLÓ, aug. 2. A szepesiek holnap tartják meg kongresszusukat, amelyen a kormány nevében Günther Antal igazságminister jelenik meg. A miniszter már ma délután Iglóra utazott.

Serényi István gróf halála.

MISKOLC, aug. 2. Serényi István gróf, volt országgyűlési képviselő, nagybirtokos, ma hirtelen meghalt. Az elhunytban Serényi Béla gróf nyugalmazott kereskedelmi államtitkár az öccsét gyászolja.

Merénylet a vonat ellen.

CEGLÉD, aug. 2. A Cegléd—Nagykőrös között közlekedő 701. számú személyvonat ellen merényletet követtek el. Mikor a vonat a jászapáti hidhoz ért, a mozdonyvezető észrevette, hogy a sinekre gerendákat hengerítettek. A gépész villámgyorsan fékezett, de már nem tudta megakadályozni, hogy a mozdony neki ne menjen a gerendáknak. A fékezés ellenére a gép oly erővel ütődött a gerendákhoz, hogy a mozdony felborult és a vonat kettészakadt. A gép magával rántott két szerkocsit is, amelyek teljesen összezúzódtak. Az utasok között pánik tört ki, emberéletben azonban nem esett kár. A személyvonatot kisegítő gép vontatta Ceglédre. A környék csendőrségét mozgósították a tettesek felkutatására.

Hirtelen halál a vízben.

SIÓFOK, aug. 2. Marton Jenő ismert budapesti építőmérnök tegnap a Balatonban fürdött. Alig hogy a vízbe lépett, rögtön rosszul lett s segítségért kiáltott. Mire a szárazra vitték, meghalt.

Bombázzák

a halottaikat temető mőrokat.

MADRID, aug. 2. Az „Imparcial” az alhucemasi eseményekről a következő táviratot közli: Mintegy öt-hatezer embere az e vidéken lakó törzseknek ide visszatért, hogy a halottaikat, amelyeket Melilla előtt elvesztettek, eltemessék. E célból a Suk-on gyülekeztek. Az alhucemasi katonai hatóságok felhasználták az alkalmat, hogy az ellenséget megbüntessék s az erőd útegeit az ellenséges csapatra irányították. Már az első bombának leirhatatlan hatása volt. A mőrok minden irányban szétfutottak. Megkísérelték ugyan puskatűzzel válaszolni, de eredménytelenül, mivel a távolság igen nagy volt. A bombázás tovább tart.

Francia-spanyol egyezmény.

BERLIN, aug. 2. Spanyolország és Franciaország közt állítólag fennálló titkos egyezményről következőket közli a „Berl. Tagbl.” Ezt az egyezményt az algecirászi konferencia megsemmisítette és nemzetközi megállapodás-

sal helyettesítette, ami azonban nem zárja ki, hogy Franciaország Spanyolországot Marokkóban, már csak európai presztízsenek megóvása végett is ne támogassa.

Forradalom Spanyolországban.

BARCELONA, aug. 2. Negyven forradalmárt, a törvénykezés mellőzésével agyonlőttek. Az utcai harc tovább folyik. Részletek hiányoznak.

Egy tenorista öngyilkossága.

MILANO, aug. 2. Tegnap este a Hotel Metropole egyik szobájában revolverrel agyonlőtte magát Schiavazzi tenorista, ki évekkel ezelőtt Fiumében is nagy sikereket aratott a Comunale-színházban. Öngyilkosságának oka szerelmi bánat.

Betörés a muzeumba.

BERLIN, aug. 2. A Frigyes császár muzeumba ma éjjel ismeretlen tettesek betörték s több nagy értékű aranytárgyat elraboltak.

Meggyilkolt alkonzul.

NEWYORK, aug. 2. Lookvin kínai alkonzul, aki ellen tegnap egy kínai merényletet követett el, ma sérüléseibe belehalt.

Friedrich-Adelsfeld Antal dr.

ügyvéd

ügyvédi irodáját a Via Porto 2. szám alatti házában ma megnyitotta.

☛ Telefon 11-13. ☛

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinók a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina — Grand Hotel Lido. Villák. Parkok. Automobilok.

Lido-Velence. Uj nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Fiume, Riva Szápáry, az Adria palota mellett Egyedüli magyar étterem.

==== Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitünő villás reggeli.

☛ Mérsékelt árak. ☛

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

Büchler L. Abbazia

(a Stefania szállóval szemben)

Férfidivat különlegességek a legelőkelőbb uri közönség számára.

Magyar cég!

Szabott árak!

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso

Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a

művészeti kiállítás parkjában.

Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Átköltözés

1909 augusztus 1-étől

Standut Oel Company

irodája Fiume

Via Riva 2. sz. I. emeleten van.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Helybeli vendégek az étlapárakból

20% engedményt kapnak.

A kávéházban esténként HORVÁTH PALI cigányzenekara GÁBOR kisbögös szólistával hangversenyez.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Magyar okleveles szülésznő,

ki horvátul és németül is beszél a n. é. hölgyközönség b. pártfogásába ajánlja magát. Cim Borka Mihályné Fiume Via Gisella 9. sz.

Fleischhacker C.

☛ tejcsarnoka

és kávémérése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj

kizárólagos elárúsítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, túró és vaj és Tiszta akácméz nagyban és kicsinyben. TELEFON 534

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Nora Hansi német énekesnő,
Fiory Ada, bécsi szubrett,
Lengyel Margit táncosnő,
Minervini Giustino csodálatos műsora,
Hausen Edith bécsi romanc-énekesnő,
Wagner Fritz német kórikus,
Flores Elisa nápolyi énekesnő,
Les Minervini olasz duett.

Luna & Styx óriási villanyos-zenei attrakciók.

Karmester:

Rendező:

Virgilio Virgili

Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Uj műsor.

Belépti díj 1 kor.

☛ Nagy látványosság. ☛

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám

külön női teremmel, hol fejmosás vil-
lanyos készülékkel, hajfestés, manicure,
pedicure és mindennemű haj- és fésülési
munka kifogástalan jó és gyors kivitelben
végeztetik.

Előkelő uri fodrász terem.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel
azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhi-
vatalában Vicolo dell'Ospedale Casa
Wurzer I. em.

3 világos szoba

a város központjában fiatal embereknek
esetleg családnak is kivánságra ellátás-
sal együtt kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajálja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Egy elegánsan butorozott

Fiumei első magyar rizshántoló -és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Lido-Velence

Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok: FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, ujonnan épített szálló gyönyörű, csendes
fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére.
Nagy előcsarnok terrasszok, villanyvilágítás, lift, köz-
ponti fűtés, dohányzó, billiárd, olvasó- és hűlgyterem.
Külön lakásrészek fürdővel és toilette-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. — Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilzeni és müncheni sör.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a bankhelyi-
ségeinkben egy **páncélszekrényt állítottunk fel**
értéktárgyak, ékszerek, pénz és értékpapírok megőrzésére.

A páncélszekrény különböző nagyságu rekeszekre van fel-
osztva, a melyeket bárki kibérelhet a következő áron:

Kis páncélozott rekesz:

1 évre K 20.— 1/2 évre K 10.— 1/4 évre K 6.— 1 óra K 3.—

Középnagyságu páncélrekesz:

1 évre K 26.— 1/2 évre K 16.— 1/4 évre K 8.— 1 óra K 5.—

Nagy páncélozott rekesz:

1 évre K 40.— 1/2 évre K 26.— 1/4 évre K 16.— 1 óra K 8.—

A rekesz bérlője 1, 2 esetleg 3 három különböző kulccsal
zárhatja le rekeszét, míg a bank egy tisztviselője más 3 kulccsal
csukja le utána a rekeszt. A lezárás eme módja a legnagyobb
biztonságot nyújtja a bérlőnek.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank fiumei váltóüzlete Fiume Via Lido

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak

részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

roda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 226.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör.
A sör hetenként 25 majolika palackot tar-
talmazó eredeti ládákban érkezik frissen a
gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állan-
dóan raktáron van kiviteli és márciusi sör,
1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 5C fél literes
palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is
kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fü-
szer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupunik Emil, Urményi-tér 6.

HUNGARIA PALACE SZÁLLÓ

Az egyetlen nagyszálló a Lidón, mely nem a szállótár-
saság tulajdonát képezi. Külön e célra épült s berende-
zése minden kényelmet felölel. Személyzet és kiszolgálás
jó részben magyar.

Magyar konyha! Pontos kiszolgálás!
Teljes penzió tiz lírától feljebb.

FLORIÁN KÁVÉHÁZ

VELENCE Szt. Márkus-tér.

Elsőrendű kávéház. Az idegenek
találkozó helye.

Kitűnő fagyalt alla napoletana
Tea, kávé, csokoládé, cukrászsüte-
mények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

QUADRI KÁVÉHÁZ

VELENCE, Szt. Márkus-tér.

Csokoládé, tea, cukrászda,
frissítő italok, likörök és finom
borok.

A Velencét látogató magya-
rok találkozó helye.

ABBAZIA

Petriz Szálló és Étterem

(azelőtt ERTL.) Abbazia központjában.

Elegáns szobák. Elsőrendű konyha.
Naponta friss halak. Kőbányai polgársör
és pilzeni ősforrás. Válogatott borok.

Uj tulajdonos Petriz József.
az Emma penzió tulajdonosa is.

Megnyílt!

Megnyílt!

Az ujonnan átalakított
„Monte Verde“ vendégő
kérthelyisége. Kitűnő kiszolgálás. Finom
ételek és italok.
Naponta cigányzene.

A magyarok legkellemesebb szórakozó
helye.

A vendéglős.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.